

Man har nemlig meent, at Priserne vilde være lavere paa en stor Deel af dette Terrain end paa andre, og at altsaa Capitelstarten for disse Egne vilde blive endeel forskjellig, men der er det netop, jeg paastaar, at det er urigtigt at paalægge de Egne, hvor de lavere Priser findes, en højere Capitelstart, end de vilde faae efter Priserne paa deres Egn alene. Paa den anden Side gjør man Capitelstarten lavere paa de Egne, hvor Priserne have været højere, naar man medtager de andre Egenes Priser; man begunstiger altsaa de Egne, hvor der har været højere Priser, paa de Egenes Befolkning, hvor de lavere Priser ere givne, og det er det, jeg ikke har kunnet finde rigtigt. Jeg mener at Befolkningen paa de Egne, hvor de højere Priser ere givne, ikke lider Noget ved, at deres Capitelstart bliver højere, men paa de Egne, hvor Priserne ere lavere, lider den ved, at der ved Bestemmelsen af Capitelstarten tages Hensyn til andre Egne, hvor Priserne have været højere. Dette med Hensyn til Forslaget angaaende Maanederne.

Med Hensyn til Forslaget om at sætte Capitelstarten antæviis, da er dette Forslag ganske vist stillet af samme Grund, hvorfor det allerede skeer nogle Steder. I Ribe Stift f. Ex. sættes der en særlig Capitelstart for hver af de tre Amters, der høre til Stiftet, og efter, hvad en æret Rigsdagsmand har anført, er det Samme Tilfældet i Aalborg Stift; det er altsaa Noget, man har fundet rigtigt for disse Stifter, og jeg kan ikke troe, Aarsagen dertil kan være nogen anden end den, der ogsaa ligger til Grund for mit Forslag. Med Hensyn til, hvorvidt man skulde kunne forlade den hele Maade med Indberetninger fra Præster, Herredsfogder og Sognefogder, som deels finder Sted og deels her er foreslaaet, og udfinde en anden Maade at beregne Capitelstarten paa; da troer jeg, som jeg ogsaa anførte første Gang, jeg havde Ordet, at det ikke er muligt at finde nogen Maade, som kan siges fuldkommen fri for at være eensidig eller partisk. Jeg har havt Leilighed til med flere i det Forhold practisk kyndige Mænd at overveie de Spørgsmaal; men man har været enig om, at, hvorledes man end vilde stille sig, saa

maatte Indberetningerne ansees for at være eensidige, og naar det er Tilfældet, saa foreskommer det mig rigtigt at gaae lige til Tingene og sige: begge interesserede Parter maae høre sig. Naar den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgfreds (Monrad) talte om at lade Indberetningerne fra Herredsfogderne bortfalde, saa skal jeg bemærke, at jeg ikke har holdt paa disse Indberetninger, fordi jeg troer, at Herredsfogderne paa nogen Maade repræsenterer Iderne, men blot fordi jeg antog, at dette Lovforslag burde gjøre saa lidt indgribende Forandringer i det Bestaaende som muligt; da nu Indberetningerne fra Herredsfogderne høre til det Bestaaende, og jeg ikke fandt nogen særdeles Grund til at foreslaae, at de skulde bortfalde, saa bibeholdt jeg dem for ikke at vanskeliggjøre Lovens Gjennemførelse. Skulde det imidlertid være det ærede Things Dnsse, at man skulde slippe dem og optage Sogneforstanderskabernes Indberetninger istedetfor, saa er der fra min Side ikke det Mindste derimod.

Bloch: Jeg anseer den Sag, som Lovforslaget angaaer, at være af Bigtighed, og jeg kan derfor ikke Andet end udtale mig derom.

Hovedpunktet er allerede undergivet en omhyggelig Prøvelse, og jeg skal derfor ikke komme tilbage dertil, men jeg skal blot bemærke, at Medtagelsen af de 2 Wintermaanedes Februar og Marts høist sandsynligt vil medføre, at Capitelstarten bliver lavere, end den ellers vilde blive, thi det er Maanedes, hvori Kjøbmanden kun kan kjøbe Kornet med Udset til at have det henliggende i længere Tid. Der er talt, som om Capitelstarten egentlig kun vedrørte Tienden, men den vedrører ogsaa mange andre Forhold, og jeg skal i den Henseende nævne Forpagtningcontracter, som kunne være afsluttede paa længere Aaremaal. Dersom dette Lovforslag bliver Lov, er det, som sagt, sandsynligt, at Capitelstarten vil blive lavere, end den ellers vilde blive, og Vedkommende, der har bortforpagtet sin Eiendom, vil altsaa, forsaavidt Forpagtningsskatten skal svares efter Capitelstarten, deels faae en mindre Afgift og deels faae den senere, thi Capitelstarten vil jo efter Forslaget blive sat 2